

การประกอบธุรกิจและทำงานในธุรกิจค้าปลีกสินค้าอาหารในออสเตรเลีย

โอกาสในการประกอบธุรกิจและทำงานในธุรกิจค้าส่งและค้าปลีกสินค้าอาหาร

ออสเตรเลียเป็นตลาดที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนทำธุรกิจเกี่ยวกับอาหาร ซึ่งภายใต้ความตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย (TAFTA) นอกจากออสเตรเลียจะเปิดตลาดให้คนไทยประกอบธุรกิจและทำงานในร้านอาหารแล้ว ยังให้คนไทยประกอบธุรกิจและทำงานในธุรกิจค้าส่งและค้าปลีกสินค้าอาหารด้วย จึงนับเป็นการเพิ่มช่องทางการกระจายสินค้าอาหารและสินค้า OTOP ของไทยในต่างประเทศ

จากข้อมูลของสมาคมผู้ค้าปลีกออสเตรเลีย พบว่า ในปี 2545 มีธุรกิจค้าปลีกสินค้าอาหารจำนวน 11,197 แห่ง ซึ่งส่วนใหญ่ขายอาหารสด อาหารแห้ง อาหารกระป๋อง ผัก ผลไม้ เครื่องปรุง เบเกอรี่ เครื่องดื่ม ฯลฯ มีการจ้างงานรวม 77,000 คน ผู้นำตลาดในธุรกิจค้าปลีกสินค้าอาหารที่สำคัญจะเป็นธุรกิจการค้าสมัยใหม่ เช่น Coles, Bi Lo, Woolworth และ Franklin เป็นต้น ซึ่งมีสาขาตั้งอยู่ตามย่านสำคัญและเน้นขายสินค้าของชาติตะวันตกเป็นหลัก อย่างไรก็ตาม ธุรกิจค้าปลีกสินค้าอาหารเอเชียที่ได้มาตรฐานและมีสินค้าวางจำหน่ายอย่างหลากหลายมีอยู่เพียงไม่กี่แห่ง (ตารางที่ 1) ดังนั้น การเข้าไปจัดตั้งธุรกิจค้าปลีกสินค้าอาหารเอเชีย โดยเฉพาะสินค้าอาหารของไทยยังมีช่องทางขยายตัวอีกมากเนื่องจากรสชาติและคุณภาพได้รับการยอมรับมากขึ้น และจะขยายตัวตามปริมาณการเดินทางของคนไทยเพื่อไปทำงาน ศึกษา ท่องเที่ยว และเปิดร้านอาหารไทยที่ออสเตรเลียมากขึ้น

ตาราง 1: ธุรกิจค้าปลีกสินค้าอาหารไทยและเอเชียที่สำคัญที่ได้มาตรฐานและมีความหลากหลายของสินค้า

รัฐ	เมือง	ชื่อร้าน
New South Wales (NSW)	Sydney	Duc Hung Long Asian Foodstore
		Foodtown Thai Kee Supermarket
		Thai Kee Meat Shop
		Harris Farm Markets
		Sydney Fish Market Pty Ltd
Australian Capital Territory (ACT)	Canberra	Saigon Asian Food Retail and Wholesale
Queensland (QLD)	Townsville	Asian Supermarket Pty Ltd
	Brisbane	Burlington Supermarket
		Exotic Asian Groceries Q Super center
		The Spice and Herb Asian Shop
Western Australia (WA)	Perth	Kongs Trading Pty Ltd

การจัดตั้งธุรกิจ

สำหรับคนไทยที่สนใจประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกในออสเตรเลีย ภายใต้ TAFTA ออสเตรเลียอนุญาตให้คนไทยไปลงทุนได้ 100% ในการประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกที่มีมูลค่าการลงทุนไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (280 ล้านบาท) โดยไม่ต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนของต่างชาติ (Foreign Investment Review Board - FIRB¹) อย่างไรก็ตาม ผู้สนใจลงทุนต้องยื่นเอกสารติดต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐ² ได้แก่

- หลักฐานแสดง Bank Statement อย่างน้อย 6 เดือน
- จดทะเบียนชื่อธุรกิจกับ Office of Fair Trade
- กรณีจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัด (Company Limited) ต้องจดทะเบียนกับ Australian Securities and Investment Commission (ASIC)
- จดทะเบียนธุรกิจและขอรับเลขทะเบียนกับ Australian Taxation Office (ATO)
- จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม Goods and Services Tax (GST) สำหรับธุรกิจที่มียอดขายมากกว่า 50,000 เหรียญสหรัฐฯ / ปี และปัจจุบันเรียกเก็บในอัตรา 10% จากราคาสินค้าและบริการในออสเตรเลีย
- จดทะเบียนภาษีเงินได้ Pay as You Go Income Tax (PAYG) กรณีที่มีการจ้างพนักงาน
- จดทะเบียนเป็นผู้ประกอบการค้าส่งค้าปลีกอาหารกับหน่วยงานรับผิดชอบตาม (ตารางที่ 2) ที่สถานประกอบการนั้นตั้งอยู่เนื่องจากเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร³

โดยทั่วไป กฎหมายว่าด้วยอาหารของรัฐต่าง ๆ ในออสเตรเลียจะกำหนดให้ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกอาหารต้องมีคุณสมบัติดังนี้ (1) มีพื้นที่กว้างขวางเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน (2) มีระบบป้องกันฝุ่นละออง และพาหะโรคติดต่อ (3) สามารถทำความสะอาดพื้นที่ได้ง่าย (4) มีน้ำสะอาดเพียงพอต่อการใช้งาน (5) มีการกำจัดขยะและบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสม (6) มีแสงสว่างเพียงพอ (7) มีอุปกรณ์ที่สามารถเก็บรักษาและถนอมอาหารที่เหมาะสมและปลอดภัย (8) มีอ่างล้างมืออยู่ใกล้ห้องสุขาและเพียงพอ (9) ยานพาหนะที่ใช้บรรทุกอาหารมีความสะอาดและปลอดภัย โดยเฉพาะพื้นที่สัมผัสกับ

¹ ปกติการลงทุนธุรกิจค้าส่งค้าปลีกอาหารเอเชียมักมีการลงทุนไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย จึงไม่จำเป็นต้องผ่านการพิจารณาของ FIRB แต่หากต้องการลงทุนเกินกว่านี้จะต้องได้รับอนุมัติจาก FIRB ก่อน โดยสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมจาก www.firb.gov.au

² สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.business.gov.au

³ กฎหมายว่าด้วยอาหาร (Food Standard Code) ใช้บังคับสำหรับผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมอาหาร เช่น ผู้ผลิต ผู้ค้าส่งค้าปลีก ผู้ขนส่ง โรงแรม และธุรกิจจัดเลี้ยง ฯลฯ เพื่อประกันว่าประชาชนในออสเตรเลียจะบริโภคอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัย และป้องกันพฤติกรรมที่โฆษณาหรือขายสินค้าที่ไม่เหมาะสม นอกจากนี้ ยังกำหนดให้การค้าสินค้าอาหารบางประเภทต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลก่อน เช่น ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ ไข่ ผักผลไม้ ธัญพืช และสุรา เป็นต้น สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ www.foodstandards.gov.au

อาหาร (กรณีที่มีธุรกิจมียานพาหนะไว้บรรทุกอาหารเอง) และ (9) บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานและมีระบบการจดบันทึกข้อมูลรายการสินค้าอาหารที่รับและจ่าย

ตารางที่ 2: กฎระเบียบด้านอาหารในรัฐต่าง ๆ ของออสเตรเลีย

รัฐ	กฎระเบียบที่สำคัญ	หน่วยงานรับผิดชอบ
รัฐบาลกลาง	<ul style="list-style-type: none"> Food Standard Code 	Food Standards Australia New Zealand (FSANZ) www.foodstandards.gov.au
Western Australia (WA)	<ul style="list-style-type: none"> Health Act 1911 	Western Australian Health Tel: 08-9388-4999
New South Wales (NSW)	<ul style="list-style-type: none"> Food Act 2003 	NSW Food Authority www.foodauthority.nsw.gov.au Tel: 02-9741-4866
Victoria (VIC)	<ul style="list-style-type: none"> Victoria Food Act 1984 Food Amendment Act 1997 Food Amendment Act 2001 	Victoria Department of Human Services – Food Safety Unit www.foodsafety.vic.gov.au Tel: 1300-364-352 (Free Call)
Tasmania (TAS)	<ul style="list-style-type: none"> Public Health Act 1997 Food Act 1998 Food Amendment (Miscellaneous) Act 2000 	Tasmania Department of Health and Human Services – Food Unit Tel: 1800-671-738 (Free Call)
Australian Capital Territory (ACT)	<ul style="list-style-type: none"> Food Act 1992 	Australian Capital Territory Health – Health Protection Service Tel: 02-6205-1799
Queensland (QLD)	<ul style="list-style-type: none"> Food Act 1981 Food Production (Safety) Act 2001 	Queensland Health – Food Unit Tel: 07-3234-0938
Northern Territory (NT)	<ul style="list-style-type: none"> Food Act 2004 	Northern Territory Health and Community Services – Environmental Health www.nt.gov.au Tel: 08-8922-7497
South Australia (SA)	<ul style="list-style-type: none"> Food Act 1985 	South Australia Department of Human Services Tel: 08-8226-7121

การปิดฉลากและเครื่องหมายการค้า

ออสเตรเลียมีกฎระเบียบด้านการปิดฉลากสินค้าอาหาร ซึ่งต้องแจ้งรายละเอียดต่าง ๆ บนฉลากให้ครบถ้วนและพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษ อาทิ

- ชื่อสินค้า วันที่ผลิต ชื่อและที่อยู่ผู้ผลิต และชื่อและที่อยู่ของผู้นำเข้า
- ขนาดและน้ำหนักสินค้า จะต้องเป็นมาตรฐานที่ง่ายต่อการให้ผู้บริโภคเปรียบเทียบมูลค่ากับสินค้าชนิดเดียวกัน ขนาดเดียวกันของบริษัทอื่นได้
- รายละเอียดส่วนประกอบและคุณค่าอาหาร
- ต้องไม่มีข้อความชวนเชื่อให้เข้าใจผิดและข้อความที่ไม่เหมาะสม

การนำเข้าสินค้าอาหารจากไทยไปจำหน่ายในตลาดออสเตรเลีย

ในกรณีที่จะนำเข้าสินค้าอาหารจากไทยเพื่อไปจำหน่ายในออสเตรเลีย ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก อาจเลือกใช้บริการของบริษัทตัวแทนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะหรือสามารถเลือกนำเข้าเองก็ได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาหารนำเข้าจากต่างประเทศ (Imported Food Control Act

1992) ซึ่งมี Australian Quarantine and Inspection Service (AQIS)⁴ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยในปัจจุบัน ออสเตรเลียมีกฎระเบียบควบคุมการนำเข้าอาหารและภาชนะที่บรรจุเคร่งครัดมาก โดยจะไม่อนุญาตให้นำเข้าสินค้าบางประเภท เช่น ผักผลไม้สด อาหารที่ทำจากไข่ นม และเนื้อสัตว์ ถ้าไม่มีใบอนุญาตนำเข้า (Import Permit)

กรณีที่ผู้ค้าส่งค้าปลีกต้องการนำเข้าเองควรถือศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจาก Import Conditions Database (ICON) หรือสอบถามสำนักงานของ AQIS ที่อยู่ในรัฐที่ธุรกิจตั้งอยู่ (ตารางที่ 3) จากนั้นต้องนำตัวอย่างสินค้ามาวิเคราะห์ความเสี่ยงต่อโรค (Import Risk Analysis) ซึ่งใช้เวลานานและมีค่าใช้จ่ายสูง นอกจากนี้ ยังเข้มงวดเรื่องภาชนะบรรจุ เช่น ลังไม้จะต้องผ่านการอบฆ่าเชื้อโรค ไม่ยอมให้ใช้ฟางข้าวหรือกระสอบที่ใช้แล้ว สินค้าบางชนิด เช่น ข้าวจะต้องผ่านการรมยาและจะต้องมีหนังสือรับรองแนบไปด้วย นอกจากนี้ การนำเข้าสินค้าอาหารที่ผลิตจากเทคโนโลยีชีวภาพต้องผ่านการอนุญาตของ Food Standards Australia New Zealand (FSANZ)

ตารางที่ 3: หน่วยงาน AQIS ที่ตั้งอยู่ในรัฐต่าง ๆ ในออสเตรเลีย

รัฐ	สถานที่ติดต่อ AQIS
Australian Capital Territory (ACT)	โทรศัพท์ 02-6272-4934 โทรสาร. 02-6272-5888 foodimp@aquis.gov.au
New South Wales (NSW)	Ms.Keti Josifovski โทรศัพท์ 02-8334-7475 โทรสาร. 02-8334-7470 nswimpfood@aquis.gov.au
Victoria (VIC)	Mr.Bob Henwood โทรศัพท์ 03-8318-6905 โทรสาร. 03-8318-6906 vicimpfood@aquis.gov.au
Tasmania (TAS)	Mr. Mike Long โทรศัพท์ 03-6233-3036 โทรสาร. 03-6234-6785 tasimpfood@aquis.gov.au
Queensland (QLD)	Mr. Richard Poli โทรศัพท์ 07-3246-8715 โทรสาร. 07-3246-8696
Northern Territory (NT)	Mr. Robin Hansen โทรศัพท์ 08-8666-2136 โทรสาร. 08-8999-2108 ntimpfood@aquis.gov.au
South Australia (SA)	Mr. Ed Thomas โทรศัพท์ 08-8305-9745 โทรสาร. 08-8305-9820 saimpfood@aquis.gov.au

ธุรกิจจำหน่ายสินค้าอาหารไทยที่ต้องการนำเข้าสินค้าอาหารเองควรรแจ้ง AQIS เพื่อขอ อนุญาตนำเข้าล่วงหน้า 1 เดือน เพราะ AQIS จะใช้เวลาพิจารณาประมาณ 2 – 3 สัปดาห์ ซึ่ง ผู้เชี่ยวชาญของ AQIS จะต้องประชุมและประเมินความเสี่ยงต่อโรคอย่างละเอียดก่อนอนุญาตให้ นำเข้า เมื่อผู้นำเข้าได้รับใบอนุญาตแล้ว ในทางปฏิบัติผู้นำเข้าจะส่งสำเนามาให้ผู้ส่งออกในไทยเพื่อ แนบติดไปกับสินค้าที่จะส่งออก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการผ่านพิธีการนำเข้า นอกจากนี้ ในการนำเข้าอาหารบางประเภทจากไทย อาทิ อาหารแปรรูปหรือแช่แข็ง ทาง AQIS ได้ทำความ ร่วมมือกับกรมประมง กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และกรมวิชาการเกษตร โดยยอมรับผลการ ตรวจสอบจากฝ่ายไทยทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการนำเข้ามากขึ้น

⁴ www.aquis.gov.au หรือโทรศัพท์ติดต่อที่ 1800-020-504

การเข้าไปทำงาน

ออสเตรเลียเปิดตลาดให้คนไทยไปทำงานในตำแหน่งผู้บริหาร ผู้จัดการ และผู้เชี่ยวชาญในธุรกิจค้าส่งค้าปลีกอาหารได้ โดยในกรณีไปทำงานในธุรกิจของไทยที่ไปตั้งสาขาในออสเตรเลียจะสามารถเข้าไปทำงานได้คราวละ 4 ปี ต่ออายุได้ถึง 10 ปี และในกรณีที่ได้รับจากว่าจ้างจากธุรกิจในออสเตรเลียให้ไปทำงานจะเข้าไปทำงานได้คราวละ 3 ปี ทั้งนี้ โดยผู้ที่สนใจสามารถติดต่อผ่านสถานทูตออสเตรเลีย ณ กรุงเทพฯ เพื่อยื่นขอวีซ่าประเภท Long Stay Temporary Business Visa (Subclass 457) (Form 1066) ซึ่งทางสถานทูตฯ จะประสานงานไปยังเจ้าหน้าที่กระทรวงตรวจคนเข้าเมืองออสเตรเลีย (DIMA) เพื่อประเมินความพร้อมของผู้เข้าไปทำงาน ซึ่งโดยทั่วไปมีเกณฑ์ในการพิจารณาในการออกวีซ่า ได้แก่

- จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างน้อย 5 ปี
- ผู้สมัครมีอายุไม่เกิน 45 ปี และมีสุขภาพแข็งแรง
- เงินเดือนที่ได้รับ
- ตำแหน่งงานและความรับผิดชอบของงานที่ได้รับการว่าจ้าง
- มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ

สำนักเจรจาการค้าบริการ
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ธันวาคม 2547